

Žižkovské listy

Čtvrtletník Klubu přátel Žižkova

Číslo 36, prosinec 2007

foto: <http://fotomag.cz>

Ta divná dobrá moc svou silu dá mi
a věrně povede můj každý krok.
Jí obklopen i dnes chci být s vámi
a s vámi prožít tento nový rok.

Mé staré srdeč ještě prudce buší
a těžce nese zlobu těchto chvil;
ach, Pane, podej vyplášené duši
svou spásu, již jsi pro ni připravil.

Své tiché světlo, jež se jasně skvěje,
nech teple prozařovat naši noc
a dej, ať smíme spatřit obličeje
svých milých, které provází Tvá moc.

Dietrich Bonhoeffer

UÝROČÍ 100 LET OD DAROUÁNÍ POZEMKU NA VÍTKOVĚ

Nápis na Žižkově vrchu v Praze poblíž glorietu nám říká ... tu jdeme mezi
mohylami vítězů, ale ne po hrobech побитých. "Tato prostá slova na paměť husitských bojovníků, kteří tu pod vedením Jana Žižky z Trocnova v r. 1420 porazili
velkou přesílu králických vojsk, nás inspirují k tomu, abychom se zastavili na
jednom z nejslavnějších míst v dějinách Prahy.

Hora Vítkov vytvářela svou polohou podmínky pro postavení hradu. Avšak stála nimo města a tak až do počátku 15. století neshrála v historii města žádnou
významnější úlohu. Ve starých pramenech je poprvé zmínkována v r. 1318 pod
jménem Vítkov (mons Vitonis, Witkenberg). Možnost postavit na Vítkově iefet
pražský hrad, který by chránil Prahu, nebylo nikdy vyžádano.

V roce 1420 bitvy husitů na Vítkově pod Žižkovým vedením byla nejvýznamnějším případem vojenského využití této dominantní výšiny v bojích o Prahu. Že se na tuto důležitou událost nezapomíná, dokazuje vznik spolku v roce 1882 pod
názvem „Sporlek pro zbudování Žižkova pomníku“. Postupem let, po rozsáhlých jednáních dnes už zde stojí odevšad viditelná budova památníku. Památníku národního osvobození, která je připomínána jako Gottwaldovo – v našich podmínkách kuriózní – mauzoleum. Nečekaně mnoho lidí nezná, nebo nevím historii budovy. A nečekaně mnoho lidí vnitřní budovu dílo komunistického režimu. Zamysleme se a zopakujme si celý příběh, jak tomu bylo opravdu. Za toto dědictví otec převzalo nyní odpovědnost Národní muzeum. Převzalo ji jako
výzvu. Výzvu k proměně objektu, také výzvu k určité proměně samé sebe, nás samých.

Na počátku tohoto vyprávění je soutěž na pomník Jana Žižky z Trocnova na
hoře Žižkově. Proběhla v roce 1913. Návrhy však nebyly využity, ale bylo desí
nítinivé nalezeno místo, které se stalo brzy stavěněštěm. Čekal by nejen sám
pomník. Bylo řešeno úpravu celého temene vrchu Žižkova, změněn dosud jen
pusté místo mezi Karlšnem a Žižkovem v novou dominantu Prahy.

V roce 1907 k 25. výročí založení Spolku pro zbudování Žižkova pomníku došlo
spolku od města Žižkova pozemek na vrchu Vítkov. To bylo před 100 lety.

Dne 8. listopadu 1928 za účasti prezidenta Tomáše G. Masaryka byl položen
základní kámen k Památníku národního osvobození. O rok později proběhla hrubá
stavba Památníku. Skončila v roce 1932. Další práce na interiéru pokračovaly
6 let. V r. 1932 předložil sochař Bohumil Kafka návrh na Žižkovu sochu. Tento
projekt byl v Paříži odměněn prestižní Velkou cenou.

V letech 1938 až 1938 zpracoval sochař Karel Pokorný pro Památník rozměrné
mramorové reliéfy: Útok, Obrana, Umáření a Smrt – Oběť.

V roce 1941 dokončil B. Kafka i v podmírkách okupace sochu Jana Žižky a připravil ji k odložení.

Po odchodu německých okupantů stát převzal budovu ve zbrdovaném stavu. Idea objektu sice zůstávala více méně stále stejná, přibyla však úcta ucti památku padlých právě skončené války. Památník se nově stal hostitelem hrobu neznámého vojáka. Původní na Staroměstské radnici v kapli byl zneuctěn a zničen. Architekt Závorka znova řešil nový rozsílení budovy.

V roce 1950 byla socha Jana Žižky z Trocnova slavnostně odhalena.

V roce 1953, po smrti komunistického prezidenta Klementa Gottwalda, bylo
v památníku vystaveno jeho nabuzované tělo.

V letech 1953–1958 vytvořil Josef Malejovský vstupní vrata.

V r. 1955 byla zpřístupněna Síně Sovětské armády. Byla vyzdobena mozaikami
Vladimíra Sychry, osazena vrata Jana Kavána a Jana Simota.

R. 1962 byly tiše zpopelenány ostatky Klementa Gottwalda.

V r. 1991 byly odvlezeny poslední ostatky poříbených. V roce 2000 na podzim převzalo budovu Národní muzeum a v polovině dalšího roku po větření Národního muzea své Oddělení novodobých českých dějin zpracováním nové koncepce památníku.

Objekt i místo si to po letech skutečně zaslouží. Rekonstrukce má být vytvořena prostřednictvím muzejní

podstaty nové koncepce – expozice moderních národních dějin. Výběrové řízení na projekt rekonstrukce stavby vyhral Ateliér architektů Tomáše Šantala či, autorem projektu nové expozice je arch. Petr Václavka s Ateliérem FRANSAT. Zahotiteli stavební části budou společnosti Flachtf a Gemma Art, které letos 22. května Památník převzaly. Místo bude zasklen podlahou před vstupem k hrobu Neznámého vojáka, vybourá se vestavba tzv. Gottwaldová a maturule a včetně technického zázemí v podzemí. Část podzemního a první nadzemního podlaží budou proměněny na expoziční prostory s významným použitím multimediálních efektů zvuku a světla. Druhé nadzemní podlaží bude určeno koncertům, divadelním představením a akcím, které budou vždy v určitém spojení s muzejní expozicí. Zevně se objekt příliš nezmění, snad nejvíce tom, že na východní straně střechy bude vybudována kavárna s výhledem na Prahu.

foto: www.vyrobeni.cz

Socha Jana Žižky z Trocnova

je samostatnou kapitolou dějin české monumentální plastiky. Na vrcholu Žižkova měla původně stát právě jen Žižkova socha. Až po vypsání soutěže nebylo však o tom rozhodnuto. Myšlenka byla Památník jako pozadí sochy, socha jako součást architektury. To vše vzniklo až v řadách legionářů. Další soutěže takto orientované proběhly v letech 1924 až 1927. Až tehdy nebyly vítězové. Myšlenka v nich však kryštalizovala, socha se stala součástí projektovaného památníku.

Soutěž vešla do dějin českého výtvarného umění a do dějin architektury. Žižka byl určitě tématem nejen výtvarným. Do jeho podoby se promítla představa národa, jak byl Žižka viděn. Uměci i veřejně mínění vnímali ho z hlediska národních dějin. „Otcí“ Žižkovy podoby byli Alois Jirák a Mikoláš Aleš a jejich filosofie českých dějin. První cena zařízena nebyla udělena, oceněny druhým místem byly ještě tři návrhy: Jana Štursy, Jana Kotěry a Františka Bílka, i Vojtěcha Sapíka a Čeněka Vofecha. Návrhy nebyly využity. Bylo však definitivně nalezeno místo, které se stalo později staveništěm. V roce 1907 darovalo město Žižkov tento pozemek Spolku pro zbudování pomníku Jana Žižky při přiležitosti 25. výročí svého vzniku.

Na Žižkovu sochu si Vítkov musel počkat. Po dalších dvou soutěžích stále nespokojený sbor porotců přímo oslovil tři sochaře starší generace: Ladislava Šalouna, Jana Mařáka a Bohumila Kafku. Ten se v mnoha ohledech inspiroval Myslbekovým pojmem sochy sv. Václava. Kafkova skica se stala předlohou pro monumentální broncovou jezdeckou sochu Deníku, který si Kafka pečlivě věděl, přiblížující snahu o dokonalost a historickou věrnost. V konzultačních se sochařem se vystřídali historikové a hypologové – kůň „model“ byl vybrán ze starých lítěbenců.

Socha vznikala ve zvlášti k tomu postaveném ateliéru na Ořechovce. Socha nebyla přijata jednoznačně. Kolem jejího pojetí se rozhořel veřejný spor mezi zadavatelem a autorem. Kafka však sochu i v podmínkách německé okupace v roce 1941 dokončil a připravil k odstřelu. Tepře po jeho smrti, po válce, byla socha dokončena. Slavnostně byla odhalena 14. července 1950 už ve zcela jiných ideologických souvislostech.

V současné době hude i tato socha restaurována. Při jejím průzkumu byly odhaleny dva vážné problémy. V broncových odštětech koňských nohou je železobetonová konstrukce. Protože do ní leta zatékalo a srážela se v ní voda, která zamrzala, kopyta jsou rozpraskaná. Na soše se musí vyměnit také zevnitř ocelové šrouby. Restaurování sochy by Národní muzeum chtělo svěřit firmě, která bude vyhlášena v samostatné soutěži. Měla by být vyhlášena v roce 2008.

Bronzová socha od Bohumila Kafky, která je součástí budovy, je vysoká devět metrů a váží 16,5 tuny. Její rekonstrukce by měla skončit v říjnu 2009.

Foto: www.dejepis.com

O využití Národního památníku

na Vítkově v Praze 3 se debatovalo řadu let. Stejně myšlenku jiné budoucnosti tohoto subjektu se nakonec ukázala idea Národního muzea vybudovat v něm expozici o české státnosti. K její realizaci tato slavná instituce, která je od roku 2001 správcem uvedené památky, letos obdržela stavění povolení, především však potřebné dotace, neboť finanční zajištění ake do roku 2009 funguje s příslušném usnesením vlády. Hlavním úkolem rekonstrukce je Památník tehabilitovat a revitalizovat.

Dnes má muzeum jasno vizi budoucnosti Památníku, cílem je vytvořit zde příjemné a otevřené místo, kde bude mít široká veřejnost možnost seznámit se prostřednictvím nejmodernějších muzejních metod s našimi novodobými dějinami a ujmít tak symboliku národní kulturní památky ve všech souvislostech. Památník však mimo svou muzejní podstatu bude iž nabízet i další kulturní aktivity a služby. K naplnění tohoto cíle pomáhá revitalizace okolního parku a budování „Nového spojení“, které zjednoduší dostupnost vrchu Vítková.

Oba tunesy nových tunelů

Nového spojení pod Vítkem by měly být proraženy snad již koncem tohoto roku. Už dnes budou kládeny kolejky a zahájen zkušený provoz. Koleje se ostatně v tunelcích nacházely i v průběhu stavby, protože hornina z ražby byla v tunelcích odvážena železničními vagóny.

Zprůjedlněná trať ale musí výklat na kompletní dokončení všech souvisejících staveb, jak mezi hlavním nádražím a západními portály, tak návazných estakád a rozpletů nových tratí od východních portálů směrem k prostoru Pod Krejčářkem a dále k Vysočanám.

Předběžné odlady a opravované harmonogramy zprovoznění hovoří o roce 2009, některé i o konci roku 2008.

Podobně také Hlavní město Praha, jako vlastník a správce ostatních pozemků na kopci, připravuje regeneraci vrcholových parků. Tato se prozatím nebude týkat příjezdové osy s alejí, ani spodních uboří, sousedících se železničními tělesy, nicméně je připravována koncepce pro zcela nový aktivní druh užívání hřebenky a svahů, hlavně pro oddych a aktivní rekreaci obyvatel z blízkého okolí, ale i návštěvníků Památníku, projíždějících cyklistů a in-line bruslařů či dalších výletníků. Celý koncept vychází z výtěžného souděního návrhu architektů Vavřína a Turka, vybraného v roce 2000 zástupci městské části i magistrátu.

Na opuštěném tělese Turnovské trati bude po otevření nových tunelů zbudována městská cyklostezka.

Zpracovala Jiřina Polanecká

Prameny: Internet,

Pavel Mörtil, Národní osvobození č. 18, 30. 8. 2007
Ing. arch. Zdeněk Fikar, Odř. řízeního rozvoje ÚMČP 3.
Oldřich Mahler, Vítov 1420 - Žižkov dnes

Z veselých vzpomínek Žižkováka: Koleda

Byl jsem také slavný, docela obrázek byl v novinách, jak jedeme v kočáru panem kanovníkem k svěcení základního kamene ke kostelu Krista Krále ve Vysočanech. Bylo to na pozvání barona Freye, majitele mlékárny ve Vysočanech. V zámečku jsme byli také pochováni. Posadili nás s přízemí a dostali jsme mléko a koláč. Pan kanovník jako světitel navštívil pana barona v jeho pokoji. Jaké jsme chodili koledovat jak o Vánočích, tak o Velikonocích i na Tři krále. Pan farář, kanovník Procházka, by nám to nedopustil, kdyžchom nepřišli pro koledu. Muzech jsme počkal, aby si my koledou celou vyslechl. Každý jsme dostal 5 korun, a pau kaplan Škrdlant se vždy ptal: „Kolik vám dal farář?“ Když se doveděl od nás, že pět korun, tak povídá: „To já vám dám také pět korun!“ Druhý kaplan Hošek nám přidal podle svého. I kostelník se dal vidět. Jako správni koledníci jsme byli ustrojeni jako králové, nebo podobně, v kombinéch. A Tři králi jsme zavonili s kadaclínci. Tu koledu znáte, i tu na Štěpánku, ale my latínek nevím aniž jsem jejakou lampařinu. „A já máš koledníček,“ přišel jsem k vám pro troniček, troniček mi deje, ne se mi nesmíříte. Budele! Li se smíti, skutek ohládne, že vám bruce rozříjene, co v polici máte? – To bylo správe učinění i nežli koleda, ale copak mě my latínek něco jinde mohli naučit? Pan kanovník se usmíval a spokojen povídal: „My žádne bruce v polici nesmáme!“ Ale jestě jako vždy si to zapadal do kroniky. Ze nás děčata obdivovala, když jsme

se tak důstojně u oltáře chovali a čekala na nás nekdy, aby si s námi pohovorila, aby zjistila, jestli jsme také veselí. S Bětoukou Morsteinovou a Jirinkou jsme chodili na procházku na hřbitov, zastavili u známých hrobů, pomodlili se a prošli až domů na Žižkov. Bylo to radostné, hezké dětské karavádství. Jiné obdivovatelky nám nefekly jí, jen po nás koukaly, jaci jsme důstojní u oltáře, ale až ve stáří po setkání zase na hřbitově mi jedna docela nenuceně řekla, že na nás myslíla, a zůstala svobodná... (Snad za to nemohu?)

I ministranti měli organizaci, kterou založil Pater Metod Klement, OSB. Velký značec a přítel mládeže, chtěl z ministerstva udělat správné kluky a uctivé služebníky oltáře. Všude se mohou větší všechny nezbedové, ale příklady ráhnou. Organizace dostala jméno LEGIO ANGELICA. Postupně se do organizace hlásili ministři u celé republiky. Byl jsem mezi prvními. U každého kostela byla družinka, kterou vedl nejstarší hoch. Jednou za měsíc bylo celkově setkání v Janáčkách, v kapli sv. Kosmy a Damiana, je starší než kostel – Emauzský chrám. Pater Metod byl hned při příchodu obklopen klukama, kteří na něj volali „Pater, Pater!“ On uměl každému něco říct, polhalidit, usmívat se, zertovat, snad právě tak, jak to dělal Don Bosco! V kapli jsme poslouchali kazání a rádi, vždy to bylo pro nás a o nás. Byli jsme učenci, když skončili, i když milovali hodinu. Pak byla pobožnost zakončena Svatováclavskou písni, která se

stačila hýmnou. Nasledovalo promítání filmu v sále, byly to filmy a grotesky, to co klukům výhovovalo.

Finanční odměny za ministrování na místě byly slušné, i když to bylo asi 30 korun, pro kluka to bylo hodně peněz. „Tu máš, minutičku, schovej mi to.“ Namouka byla moje pokladna a ukládala mi vše na knížku... Mimořádnou službu jsem měl.

Eda Átarek

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Při četbě zajímavé, objevné, a pro nás všechny jisté i potěšné knihu pana RNDr. Zdeňka Žižká, DrSc., *Jak žil Žižka před sto lety*, (Akademie Praha 2006), mě - mimo jiných zajímavost - zaujaly dvě knižní knauzy:

A Hrádek mezinárodní bandy vedené polským dobrodruhem Edvardem Wasilewskim, který na Štědrý den 1917 - po nezdarem loupeži a na útek kolem budovy hlavní pošty v Jimřičkově ulici - zastřílil náhodného chodce Jindřicha Koutského.

Na straně 243 RNDr. Z. Žižká uveřejnil původní fotografii čtyřpochodové domu v Žižkovské Libušině ulici č. 56, v němž v listopadu 1907 si Wasielski, pod falešným jménem Edmund Elsnerowicz, pro sebe a svou držku Žofiu Chropnickou, pronajal konspirační byt.

K výdeji nemovitosti v Libušině ulici č. 56 sdělily několik upřesňujících faktů:

Název ulice Libušina - byl začátkem 30. let 20. století změněn na Dvořákovu, a v roce 1998 na Kubiškovu. A číslo orientační č. 56, bylo na začátku druhé světové války poznamenáno na Št. Jedná se tedy o zcela určité o dům číslo popisné 1094/50 na nároží Kubíškovy a Bořivojovy ulice.

B na straně 251 knihy RNDr. Z. Žižká je dobová fotografie opět nárožního Žižkovského domu, tentokrát čp. 858, zvaného „Na Radosti“ v ulici Bořivojové.

Právě zde v dubnu 1909 mnohonásobný zločinec Jindřich Boček při zatýkací akci

když měl sv. sloužil monsignor Roudnický, senátor Národního shromáždění. Dostal jsem 2 koruny, což bylo slušné, byly za to až dva dory. V neděli se stoupalo více mni než ve všechni den. První měsíc byla v 6 hodin ráno, další v 7 hodin, v 8.30, 9.30, 10.30 hodin. Na každě měsíční byl kostel plný, zvláště na měsíc skolních.

Eda Átarek

znamení civilní policisty a zastřílil detektiva Fraťáka Pětiletého.

Při porovnání této století staré fotografie s dnešní realitou mohu nyní naprostě nepochybě soudit následující:

Dům čp. 858, v němž došlo k velkonoční tragedii, dosud - stejně jako dům čp. 1094 - stojí. Ovšem s jistým rozdílem.

Na „Pohlobopisných plánech města Žižkova“ z let 1905 a 1912 je dům čp. 858 (orientační číslo 42) zakreslen jako nejvíce výška Žižkova v ulici, a to na nároží ulic Bořivojovy a Lucemburské.

Stejně tak je prezentován v kapitole Praha XI Žižkov v Orientační knize Velké Prahy 1939-1940: „V. Místopis hl. m. Prahy 1941“ je v kapitole Praha XI Žižkov tento dům čp. 858 lokalizován Bořivojova 1 - Lucemburská č. 19.

Avšak tím také jakákoli spojitost tohoto pozorníkohodného objektu se Žižkou definitivně končí.

Na poválečném mapách Českých hranič mezi Královským Vinohradem a Žižkovem připadá totiž západní strana ulice Bořivojovy, a to v okolí Lucemburské až po ulici Ondříčkovu, do katastru Královských Vinohrad.

Bývalý Žižkovský dům čp. 858 zůstal tak i své původní číslo popisné a byl přeřezáván. - Dnes jej proto můžeme vidět už nikoliv na Žižkově, ale na adrese Královské Vinohrady, Bořivojova ulice čp. 2433/1.

Miroslav Čvancara IX/2007

Čtěte knihy z knihovny KPŽ

„Měl sis vztít Rozárku, když tě tak milovala!“ řekla jednou babička, když dědeček zlobil - a já si tenkrát uvědomil, že jsem mohl mít úplně jinou a neznámou babičku, kdo rozhodl, že jsem se narodil na Žižkově a nemůže mi zaručit, že tady zůstanu, že všechno se opakuje a nic není přesné, že svátečnosti Štědrého večera neprichází shůry jako překrov poletujících vloček, jejichž houpavý let není závislý na vlivu člověka?

A současně se mi zalíbila představa, že by stačilo zachytit se času jak neviditelného mraku, proletět paprsovou stěnou kalendářů a nestárnout - uvěřit jsem, uvěřil jsem, že stojím na prahu velkého objevu a proslavím se jako Čech, cítím jsem slávę dojetí, podobné slastnému vytržení, které se mě zmotivovalo kdykoliv jsem ve řídě stál v pozoru a zpíval hymnu dvojhlasmem.

Z knihy: *Žižkovské romance* od Vladimíra Kaliny

Pro Vladimíra Kalinu jsou místem dětských her a prvních chlapeckých nejistot uličky starého Žižkova, kam nás vede jeho vypravěčské umění neokázale, s veškerou upřímností poučeného vyznání, a kde před námi otevírá i ta nejvnitřnejší vrátky, abyhom se tu cítili jako doma.

Jeho povídky, doprovázené půvabnými dobovými fotografiemi, jsou pravidou výpovědi o strastech a nadějích prostých lidí v době první republiky a okupace. Jsou prodechnuty onou poetickou obrazností, v nich paviačové domy, osušená zákoutí a oprýskané vráje zrušených krámků ozívají a vydávají svá tajemství, v nich zanikají atmosféra staré pražské čtvrti dostává pojednou smysl cenného svědecitý minutlosti.

V dalším ukázkovém příběhu z knihy „Pražský pitaval“ od Jaroslava Kopše, který si rovněž můžete půjčit v naší knihovně, vypráví autor o soudních příbězech, které se opravdu staly.

Jměna většiny jednajících osob jsou pravá. Jen v některých případech změnil autor jména, z ohledu na dosud žijící potomky zúčastněných aktérů.

Druhá bitva na hoře Vítkově

Ačkoliv je známo, kde se to všechno tenkrát ve dvacátém roce upeklo - v Říši věvinné na Žižkově v Harrancovce, nevísí na tom domě žádná pamětní deska.

„Národ potřebuje inspiraci. Všechno je teď po válce votrávený politikou.“ konstatoval Žižkovský všeuměl Franta Sauer. Jeho přítel Jaroslav Hašek i všechni hosté u vína k tomu souhlasně přikývovali. „Jedně slavná česká historie

Žižkovské listy č. 36 / prosinec 2007

9

svým příkladem může povznést českýho člověka osvobozeného od pout habsburský monarchie!

Z další diskuse na toto téma vyšel potom Sauerův a Haškův návrh uspořádat na hoře Vítkově reprezitu hradinského husitského utkání s králickým vojsky. Nápad se všeobecně ihnal a došlo to tak daleko, že záštítu nad monstru představením v předrotě prevzal sám ministr Klolář. Jeho přáníčkem a zásluhou některých kulturních nadějných byly pro chystanou zábisku historické kroje, zbroj, kolem dvou set vojenských koní, padesi želeříků a fasouků i setnina legionářů.

Do kompasu kooptovali i několik odhadovaných žen pro role bojovnic. Všichni byli ochotni vystupovat na scénu jako moderní boží bojovníci. Zádrhel byl jen v tom, že nikdo necháel převzít roli podlých krážáků.

„Řekni chlapům z kapelovny,“ nabídl se Franta Sauer. „Nejsou to žádný fajnovky ani padavky.“ „To teda nejsou,“ souhlasil vinářský Riffa, „ale dej si, Franti, pozor, dýť je znás, ... dají se do ty bitvy dopopravdy a bude z toho malér.“

„Malér nemalér, taková věc se musí brát natür. V tom je celý tajemství skutečného divadelního umění,“ doložil s vážnou tváří Hašek.

Velký letní den, propagovaný mohutným pražským tiskem, plachtami plakátů i ohřílenou lidovou fámu, konečně nadešel. Ředitelé sadu na Žižkově, Vlka, přýmále klepala pepka, když mu oznámili, že se divadlo bude odbývat v parku, a že na vrcholu kopce postaví roubený válečný srub se zákopem.

Žižkov i celá Praha tonuly v radostném očekávání. Na domech vlály prapory, od časného rána procházely ulicemi břeskně vyhrávající kapely Franta Sauer měl značné potíže s některými bojovníky, kteří již od rána, obléčeni v zapůjčených kostýmech, v předu horkého letního dne hasili před pokládanou říší v Žižkovských hospodách. Rázivý představitel Jana Žižky z Trocnova, v či vrhu redaktor, spisovatel a přítel pivního mokra, byl objeven po delší náhaze už v povznesené náladě. Na jeho pivním tácku se to četnalo čárkami. „Rozhijem ty pacholký králický napadit!“ skřípěl zuby jednočeký hrdina, když byl společným úsilím posazován na starého dobrromyslného valacha, jenž jinak tahal popelářský vůz. Také císař Zikmund žhnul pivním udátenstvím.

Od Obecního domu, kde hrdba vyhrávala Hašlerův „Kviteček“, se po obědě konečně hnal s těžkostí dohromady sehnání přívod bojovníků Trocnovský hrdina, chvílemi na koni upadající do dřímoty, jel v čele před rachotícimi válečnými vozů. Za nimi v sevřených rádích pochodovalo vojsko a jela jízda. Na Ohradě se přívod rozdělil. Krážaci zamířili na karlinské vojenské evropské, husté obsadili srub postavený na temenu památné hory. Všude kolem stály i seděly trsy zvědaveč

z Konečně se ovzal výstrel z hmoždise. Bylo to znamení pro krážaky. Dole na exerčáku zavřešty trumpty, zavřily bubny a s huroňským řevem se hnula masa jezdců i pěších do vrchu. Nic nevadilo, že mnozí v jízdě na koni nezkušení padali na zem.

Za velkého supění, kleteb a střely ze srubu se krážaci přiblížovali ke svému cíli. Bylo dojednáno, že až se přední řady útočníků vydrhoupou na kopce, začnou husitě ve srubu zpívat. „Kdo sú boží bojovníci“, krážaci se jako zaledknou, na chvili ustoupou, a potom teprve napadobí uprtný boj. Leč marně mávali rezilíz paporkem, aby přivál krážáků zastavil. Hrdinský zpěv jim byl zřejmě naprostě lhostejný. Dva muži od filmu, točící klikami kamery, se v posledním okamžiku zachránili zbabělým úprkem.

Žižka vydal rozkaz vypráhnut koně z vozů a ty spustit do řad krážákých hor. S kopce samozřejmě. Naštěstí se podzřílo tento záměr vojevůdců v poslední chvíli překazit. Obecenstvo však s tímto zásahem nebylo spokojeno. „Máme zaplatený vstupné. Dyž bitva, tak bitva! Žižko, pusť vozy dolů!“ Mezitím krážaci přihloupli ke srubu a začali přelákat palisádu. V hrozivé vřavě, která se rozpoutala, padaly mnohé opravdové, bolestivé rány. Koně se vzpřímal a podsezení řečeli. A do toho hrozného halasu a běsnění řval reziseř. „Kadle, hned zaraž zu svou zatracenou bandu krážáků, dyť vře, vole, že musíš prohrát!“ Lež Zikmund nedbal. Žižka, stojící na voze u srubu, hrozil palcetem a cosi pokřikoval. V brmžení oděný panovník se domněval, že mu Žižka nadává. A proto vyzval vojevůdce, aby slezl z vozu. „Pojd dolů, slepone, já ti to vykresím!“ „Ty troubou, ty si myslíš, že jsem slepej? To hned uvidíš!“ Improvizovaný dialog vyvrcholil tím, že se za velkého gaudia diváků servalí.

Císařské vojsko, rekrutující se z Žižkovských kapslováků, rádilo mezi husity legionáři a strhlo do boje i desítky diváků. Tito udalní civilisté byli obecněm nadějeni povzbuzování. A zatímco husitě bezhlavě přehali, vystoupila na vývýšené místo před srubem přední pražská divadelní umělkyně a jala se podle scénáře recitovat hradinskou epopej. Její upřímný tiskl však odmítla neutuchající vřava. Velké, realisticky pojaté válečné drama ukončilo až oznámení císaře Zikmunda, že už se

dal blbnotu nebrdu a že se jede na Bezcovu na pivo.

Důsledky druhé bitvy na Žižkově byly téměř katastrofální. Škody za 300 000 korun, počítaje s to kolem dvaceti zraněných koní, kteří museli být koňským lezcíkem. Uvouzíti, rozbíjet, rozbité vozy i ztráty na divadelních kostýmech zdaleka nevyvážil zisk na vstupném, jenž obnášel jen 12 000 korun. Dohra toho velkého kulturního snažení byla u soudu. Proto také tato, i když mohutná a urputná bitva, do dějin nevešla...

Jaroslav Kopř

Žižkovské listy č. 36 / prosinec 2007

11

KLUB PŘÁTEL ŽIŽKOUR

Blažovská 2, Praha 3 – Žižkov

UÁS SRDEČNĚ ZUE:

U úterý 18. prosince 2007

v 16.30 hodin

VÁNOČNÍ POSEZENÍ

s povídáním a hudbou

Milí přátelé,

prožili jsme spolu další rok v běhu světa.

Děkujeme Vám všem, že jste přicházeli, tvorili kulturní a přátelské společenství. Snad jste si odnášeli i trochu radosti a poučení.

Štastnou nohou vykročme dál. Přejeme Vám hodně sily a trpělivosti, kousek štěstí a hodně zdraví.

**Krásné VÁNOCE
a přes všechny těžkosti také úspěšný NOUÝ ROK!**

Přeje

Úřad RPŽ

Žižkovské listy, občasník Klubu přátel Žižkova. Číslo 36.
Sestavila Jitřina Polanecká. Redakční upravila Ivana Jenišová.
Grafická úprava a tisk Denisa Halášová. Pro vlastní potřebu vydal
v prosinci 2007 KPŽ, Blažovská 2, 130 00 Praha 3, tel. 222 714 180

www.zizkov-praha3.info